

Kokous: Geenitekniikan lautakunnan kokous 3/2013

Aika: Tiistai 16.4.2013 klo 14.00 - 16.15

Paikka: STM, Kirkkokatu 14, saunatilat

Läsnä: Matti Sarvas, THL, pj.
Irma Saloniemi, TY, vpj
Jari Keinänen, STM, varajäsen
Kati Suomalainen, YM, jäsen
Tuuli Lovén, YM, varajäsen
Paula Nybergh, TEM, jäsen
Tero Kuitunen, TEM, varajäsen
Katileena Lohtander-Buckbee, SYKE, asiantuntija
Marja Ruohonen-Lehto, SYKE, asiantuntija
Anna Kaisa Vääänen, STM, asiantuntija
Helena Korpinen, STM, asiantuntija
Kirsi Törmäkangas, STM, pääsihteeri
Hannele Leiwo, STM, siht.

1. Kokouksen avaus ja päätösvaltaisuuden sekä esteettömyyden toteaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja totesi sen päätösvaltaiseksi ja osallistujat esteettömiksi.

2. Asiantuntijoiden kuuleminen

Lautakunnan kuultaviksi olivat saapuneet asiantuntijat Katileena Lohtander-Buckbee, SYKE ja Marja Ruohonen-Lehto, SYKE.

3. Edellisen kokouksen pöytäkirja

Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin.

4. Esiteltävät asiat

4.1 Geenitekniikan lautakunnan lausunto EFSA:lle asetuksen (EY) N:o 1829/2003 artiklojen 6.4 ja 18.4 mukaisesti hakemuksesta **EFSA-GMO-NL-2009-75**; rapsi MS8 x RF3 x GT73.

Esitys: Esitetään, että geenitekniikan lautakunta lähettäisi EFSA:lle hakemuksesta seuraavan kommentin: Seurantasuunnitelmaa tulee tarkentaa siten, että se sisältää komission suosituksessa 2005/637/EY ja komission päätöksessä 2007/232/EC mainitut menettelyt, joilla huolehditaan GM-rapsin tahattoman leviämisen estämisestä, mm. karkulaiskasvien hävittämisestä.

The Board for Gene Technology states that the post-market environmental monitoring plan should be supplemented to cover in more detail the procedures laid out in the Commission recommendation 2005/637/EC and Commission Decision 2007/232/EC in case of accidental spillage of the seeds, including the procedures for eliminating feral plants.

Päätös: Lautakunta päätti lähettää EFSA:lle seuraavansisältöiset kommentit:

The Board for Gene Technology states that the possibility for development of oilseed rape populations tolerating multiple herbicides as a result of accidental spillage should be considered in the risk assessment, as herbicides are also used outside agricultural areas (e.g. for eradication of invasive species; in gardens, railroads and roadsides). Eradication of

multiresistant oilseed rape populations could indirectly lead to adverse environmental effects, should it become necessary to broaden the diversity of used herbicides towards those with environmentally more hazardous properties.

The post-market environmental monitoring plan should be supplemented to cover in more detail the procedures laid out in the Commission recommendation 2005/637/EC and Commission Decision 2007/232/EC in case of accidental spillage of the seeds, including the procedures for eliminating feral plants.

- 4.2 Geenitekniiikan lautakunnan lausunto 4/F/13 sosiaali- ja terveysministeriölle luonnoksesta sosiaali- ja terveysministeriön asetukseksi muuntogeenisten eläinten suljetun käytön riskinarvioinnin periaatteista, suljetun käytön luokituksesta sekä eristämisen- ja muista suojatoimenpiteistä.

Esitys: Esitetään, että geenitekniiikan lautakunta antaisi liitteen mukaisen lausunnon.

Päätös: Esityksen mukainen.

- 4.3 Poikkeaminen sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen 1053/2005 taulukon 3 eläinyksikkövaatimuksista suljetun käytön toiminnassa, jossa käytetään eläimiä ja muuntogeenisiä mikro-organismeja.

Esitys: Esitetään että GTLK tekisi päätöksen, että STM:n asetuksen 1053/2005 taulukon 3 mukaisesta vaatimuksesta erillisen eläinyksikön käytöstä eristystasolla 2 voitaisiin poiketa geenitekniiikkalain mukaisen ilmoituksen tai tiedonannon käsittelijän harkinnan perusteella ilman GTLK:n erillistä tapauskohtaista päätöstä silloin kun:

A) kyseinen luokan 2 GM-mikro-organismi on replikaatiokyvytön. Tällöin luokan 2 GM-mikro-organismeilla infektioitavat eläimet voidaan pitää eristystason 2 laboratoriotilassa sijaitsevilla eristysyksiköissä (kuten Scantainerissa, kala-altaissa tai muissa vastaavissa säilytysyksiköissä), jotka riittävät estämään em. mikro-organismin leviäminen eristysyksikön ulkopuolelle siten, ettei siitä aiheudu vaaraa ihmisten tai eläinten terveydelle taikka ympäristölle.

TAI

B) kyseinen luokan 2 GM-mikro-organismi on replikaatiokykyinen, mutta infektioitu koe-eläin ei kykene elämään suljetussa tilassa erillisen säilytysastian/eristystilan ulkopuolella eikä pysty leviämään eristystason 2 laboratoriotilojen ulkopuolelle. Tällöin tietyt käytön luokan 2 GM-mikro-organismeilla infektioitavat eläimet (kuten kalat tai sukkulamadot, mutta ei hyönteiset) voidaan pitää eristystason 2 laboratoriotilassa sijaitsevilla eristysyksiköissä (kuten kala-altaissa tai muissa vastaavissa säilytysyksiköissä), jotka riittävät estämään em. mikro-organismin leviäminen eristysyksikön ulkopuolelle siten, ettei siitä aiheudu vaaraa ihmisten tai eläinten terveydelle taikka ympäristölle.

Lisäksi toiminnanharjoittajan on aina

- riskinarvioinnissaan osoitettava, ettei em. tavalla järjestetty eläintoiminta eristystason 2 laboratoriotilassa aiheuta suurempia riskejä kuin vastaava toiminta erillisessä eläinyksikössä, ja
- laadittava ilmoituksen tai tiedonannon käsittelijän hyväksymä toimintasuunnitelma odottamattomien tilanteiden (eläinten karkaaminen, säilytysyksikön rikkoutuminen) varalle.

Päätös: Lautakunta päätti vielä selvittää tarkemmin asian juridista puolta.

- 4.4 Geenitekniiikan lautakunnan kanta asetuksen (EY) N:o 1829/2003 artiklojen 6.7 ja 18.7 mukaisesti komission päätösehdotukseen hakemuksesta **EFSA-GMO-BE-2010-81; EFSA-GMO-RX-MS8-RF3**, rapsi.

Esitys: Esitetään, että geenitekniiikan lautakunta kannattaisi komission päätösehdotusta.

Päätös: Esityksen mukainen.

5. Tiedotusasiat

- 5.1 Merkittiin tiedoksi geenitekniikan lautakunnan toimintaan liittyviä tärkeitä päiviä.
- 5.2 Merkittiin tiedoksi maa- ja metsätalousministeriön lausuntopyyntö 8.4.2013 dno 7/F/13 luonnoksista valtioneuvoston asetukseksi tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelusta sekä valtioneuvoston asetukseksi tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelun neuvottelukunnasta.

6. Muut asiat

- 6.1 Lautakunnalle on saapunut kansalaiskysely 1.4.2013, johon pääsihteeri on vastannut. Vastaus lähetetään tiedoksi lautakunnalle.
- 6.2 Komissiolta on saapunut uusi Dir. 2001/18/EY mukainen tuoteilmoitus C/NL/13/01, dno 001/C/2013. Hakemus koskee tarhaneilikkaa SHD-27531-4.

7. Seuraavan kokouksen ajankohta

Seuraavat lautakunnan kokoukset pidetään 8.5.2013 klo 10.00 ja 6.6.2013 klo 9.30.

8. Kokouksen päättäminen

Kokous päättyi klo 16.15.

Puheenjohtaja

Matti Sarvas

Pääsihteeri

Kirsi Törmäkangas

